

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 21. Zettortdeena 26ta Mei 1838.

J a u n a s - s i n n a s.

No Birschumuisch as, 6ta Mei 1838.
Treschä fwehtdeena pehz leeldeenas Subbates
basnizä un draudse tappe eewests jauns mah-
zitais, ar wahrdi Bahrlis Bock. Pee scha
fwehta dorba bija par paligu — zeenigs Ner-
retes mahzitais Wagner un zeenigs Dignaes
mahzitais Etender. Bezzais Subbates mah-
zitais Kuschki irr luhdsis im dabbujis sawu
atlaishchanu no gruhteem mahzitaja darbeem —
wisch wairak ne kà 42 gaddus Deewa wihsa
kalnä strahdajis, nu wezzuums klah — un
nepheziba kas wissuwairak zehluu — no leelahm
behdahm un dsihwibas gruhtibahm. — Lai
Deews schim gohdigam wezzam mahzitajam
dohd wesselibu — kluusu meerigu dsihwibas wak-
karu, bet jaunam gannam lai Deews peeschkirk
fwehtibu un labbu isdhofschamu pee wisseem
winnq ammata darbeem. —

Lundberg,
Schlpils aprinka prahwests.

* * *

Pehz ilgas gaibischanas beidsocht parwassaru
laizinsch mums irr atnahzis. Gan rudsu lauki
labbi stahw, bet kweeschi ne kur redsami —
sahle wehl masa — un grihslis wehl retti rah-
dahs, kas tomehr zitteem gaddeem agri isleen
no semmes un no uhdens —; teiz ka semme
wehl appaksch faknehm fasallu. — Obschu un
wabbolu un taurinu ne reds dauds, prohti ka
stipra falna winnus isnihzinajusi, arri besdeligu
kaitls naw leels. — Jebschu pehrn gan masak
falmu bija, tatschu mehs effam ar barribu
pahrtikkuschi, un wehl taggad dascham labbam
faimneekam seens irr. Bet Deews sinn kà scho
gadd buhs? Sahle ne mas sieidsahs augt, pla-

was wehl plifikas — arri kohki un kruhmi gau-
fchi plauks — un agri fehjumi wehl ne self
labbi.

Pee Zehkabstatta ledbus bes wissas breefimas
un nelaimes isgahjis un uhdens ne bija leels —
bet struhges sahje wehlaki ne kà zitteem gaddeem
est.

Muhfu mallä wehl laudis pa pilnam mirst
— ar seemas flimmibahm — wissu wairak ar
kahsu un zaurdureem. Lai Deews dohd drihs
filtaku laiku — tad tahda fehrga stahfees. Bet
wehl iknaktis fall. Lai 4ta Mei bija stiprs
pehrkons ar leetu un kruusu — un taggad ar-
ween wehf laiks.

L.

S i h d e.

(Skattes Nr. 20.)
(Beigums.)

Kad nu reds, ka teem Maulbeer-kohkeem
jaw lappas irr, tad tohs pautiaus eeksch ista-
bas isklahj prett fauli. Us 4 lihds 8 deenahm
tohs filtums irr isperrejjis masus masus melnus
tahrpinus. Kad to manna, tad usleek papihru,
kam ar rupju addatu irr zaurumi eedurtt, un
usleek wirsu prischi pluhktas Maulbeer-lappas.
Manni tahrpini to mannijuschi, isleen zauri,
un sahk ehst. Kad jaw wissi klahtu, tad us-
nemm papihru lihds ar winneem, un eeleek
eeksch schaktelehm, kas no stihwa papihra tai-
fitas. Tur nu gan trihs, gan tschett reis
par deenu winneem dohd ehst. Bet ar weenu
waijaga prischi pluhktas lappas eenest, un
prohti tahdas, kas naw slapjas. Irr jagaida,
lihds rassa noeet. Pahrleeku ehbeligi irr tahr-
pini wiswairak us beigahm, jo winni tad us
deenu mahk diwi tahdas lappu swarrus apehst,
ko paschi swerr. Arri ditti skaidri winni ja-

turr, un wiss jaistihri nohjas ween, fo winni ismett. Ta nu winni miht kahdas 7 neddelas, no zilwekeent apkohpjami, tad eeschuahs tahdös kuhndö, kas kà willaini kannoli isskattahs. Bet neba teem weegla dsihwe ween! Daschadas fluminibas pee teem irr nommistas, un weena zeeschana teem fatreem usnahk rikti 4 reises. Prohti: ahda irr ja-nomett! Jo kà tschuhskahm, ta arridsan taurinu tahrpeem ahda ne steepjahs meefai augoht, bet oppakfchå jauna ahda rohnahs. Tahrpini staiga nemeerigi, grohsa galwu schurp un turp, nogurst, zauru deenu ne ehd, un gull kà stihiwi. Tad us reis ahda sprahgst pee peeres, un nu manni tahrpini muddigi pa to zaurumu no tahs isleen. Un brihuums! Kad laimeejes, tad tuhliht dischaki isaugufchi raddahs ar faru jaunu ahdu, un nu rihizik ween warr. Ta tas eet 4 reises, un dascham tai zeeschana irr janikhst. — Kad winni nu wehl kahdu neddelu ehoduschi, tad teem paleek apkafkis pasarkans, tahrpi ne buht wairs ne ehd, un tekk apkahrt weetumekledami, fur warrehs eeschuhtees. Kohpeji jaw irr weetahm nostahdijuschi flohtas sarrus, bes lap-pahm. Tur nu katrs eekfch weenas sarru starpas faru weetu mekle, un tai eetaifahs. Vir-mâ deenaâ winni kà rohbeschü apschuhn, wissur fur ween warr faru paweddeni peelippinadami. Kad tas padarrihts, tad sahk eekfchå schuht to ihstenu kuhni, no weena pascha paweddeena. Un itt us beigahm winni few eekfchå istaisa weenu kfulliti, un to ta aisliypina, ka ta itt stivra un zeeta paleek. Ar schahdu darbu winneem wairak kà neddelka iseet. Tad winni to tahrpa ahdu pehdigu reis nomett, un itt sweschus swahrkus dabbu, prohti weenu zetaku gluddenu ahdu bes kahjahm un bes azzim, preefschå pabeesu, pakkalâ paspizzehtu un robainu, ta ka to warr magkeniht pakuskeht.

Kad nu teem meeru lautu, tad schee wissi pehz kahdahm 2 jeb 3 neddelahm isschkeltohs, un ienahktu sihdes taurini. Schee taurini irr nafts skrehjeji, preefschas radsini krehtaini, spahrni padeltani, wirsejds trihs gaifchi bruh-

nas strihpes, un weens plekkis kà pufsmehnesis. Kad fseen tad warr bricht 4 zollus garri no weena wîfus spahrna galla lihds ohram. — Bet ar to isschkelchann winni faru paweddeni farauj eekfch kuhna zaurumu eetaifidami. Un tad wairs ne warr to sihdi notiht. Zapamett nabbadineem dsih.viba lihds ar faru spalwu preefsch zilwekeem. Kohpeji kuhnu no tahn flohtahm prahligi isnemin, lai ne fo ne saplohsa, un papreefsch islassa tohs labbakus preefsch waislu. Zik mahtites gribb, tik tehwini arridsan waijaga paturreht. Tohs warr pasht, jo mahtischu kuhni irr plattaki un dischaki, tehwini kuhni weena gallâ spizzaki un masaki. Kad nu schee waislas taurini irr isschkehluschees, tad winni apkahrt skaidra, un tehwini wehl to paschu deenu ar mahtitshm apeetahs, un tuhliht nosprahgst. Mahtites pa diwi deenahm kahdus 300 lihds 500 pautinus isdehj, un tad arrinosprahgst. Wistahm wehl irr gahrda mal-tite. Tohs pautinus kohpeji salassa, un glabba neauksta wehsa weeta, lihds us pawassaru laiks buhs, tohs eekfch faules isperrinaht.

Wissi zitti kuhni kas sawahkti, tohp filtâ zepli eeliki, jeb karsta uhden eemesti, lai dsih.viba suhd teem eemahjneckeem. Tad tohs pahmekle un weenadus kohpâ wahk. Nu warr sihdi notiht. Bet tas tik ahtri ne eet wiss — tas paweddens pats irr lippis, un wehl lihpums starpâ. Tapehz waijaga papreefschu tohs kuhnu eekfch katla eesweest, fur karsts uhden eekfchå lai drihsaki wallam laisch. Pehz kahdu brihdi ar flohtu par eekfchü brauka, tad tas wîfus paweddens atraisahs um pee tahs peekerrahts. Tas now tik weenlihdsigs, ka to warretu notiht, bet irr jakahsch kà willa, un pehz jawehrpy kà linni. Pee schi darba arri peenemm tohs famaitatus kuhnu, prohti fur faurini islihdschi, un wissus, kas wehl slikti rahdahs. Un no teem dabbu to sliktu, jeb Floret sihdi.

Tiklihds ka ta wissa nobraukanta, un tas weenlihdsigs stiprs paweddens nahk redsams,

tad mekle gallu atract, un tas arri zeeni pats pee flohtas aiskertees. Bet kad tahds paweddens irr lohti smalks, tad fanemim woi 4 kohpā, woi arri wairak lihds 24, kahdas kurras gribb tahs dsihjas dabbuht. Sagreesch pahru reis kohpā, iswelt pa drabtes zaurumau, kas jaw us to eetaifta irr, un tad peeseen gallu pee tihtawahm. Kamehr nu notinn, tamehr kuhni pa uhdene veldedami un gresdamees, paschi faschetterejahs. Bet gan ahtri jastieidsahs tihtawas greest, jo sihde ilgi eefsch uhdene gullelada famaitajahs. Tahds paweddens, ko weens tahrps irr schuūs, irr 900 lihds 1000 pehdas garsch, no weena pascha gabbala. Kad tas beidsahs, tad ta zeeta fullite ween atleek, fur tas putnisch gull eefschā.

Us tihtawahm nu waijaga sihdei schuht. Kad faufa irr, tad to nonemm, un nu warr pahrocht. Bet kad to gribb bruhkeht, tad winna wehl irr jaspohle un daschadi jaschettere. Tas tohp ar maschinehm darrihts, un pulks us reissi gattaws tohp.

Tahda ta sihde padsektana isskattahs. Kad to gribb baltu dabbuht, jeb pehrweht, tad waijaga ar seepehm un ar aluhru wahriht. Tur ta zettorta dalla no swarrā suhd. Pehz sihschu wehweri winnu dabbu rohkā, un tee wissadas drahnas un bantes no tahs isausch, arridsan sekkes.

Irr ta fullite kas atlifkus, wehl daschadi geld.

Bet fur tad nu sihdes tahrps sawu gareu paweddini isnemm? Mihli lassitaji, juhs gan buhseet redsejuschi, ka arri pee mums irr tahdu nakti strehjeju tauriu tahrpi, kas pehz gallā eefchuhnabs. Tas augstais radditais winneem irr eerahdijis ta darriht, lai winnu renaidneki, prohti putni, skudras u. t. j. pr. winnus ne warr rohkā dabbuht. Wisseem tahdeem tahrpeem irr diwi tahdas smalkas ahderites sawā meesā, fur lihpeja sawte eefubzahs. Winni lappas ehxdami, to lihpumu lihds ee-ehd, un

sawās eefschās sawahra un sakrahj. Schihm peeminnetahm diwi ahderitem irrt appaksch muttes katrai saws zaurumisch. Kad nu tahds tahrps sawu apseggu gribb schuht, tad winsch no teem masu druzsimu lihpuma isspeesch. To winsch pee ta sarrina peeleaf, un tas tubliht klahlu ferrahs, bet arri iswilf damees no meesahm ne atlaischahs. Kamehr lihpumis eefsch meesas, tomehr tas irr mihfsts, bet kad ahrā tohp, tad tulicht sabees. Tapehz tahrpinsch, weenadi ween galwu kustedams, to mahk garru iswilkt un kohpā sagreest, kamehr ween eefschā wehl rohnahs. No zitteem tau-riu tahrpeem, wisswairaf no teem, kas pihladsu lappas nokohsch, arri warretu sihdi eeguh, ja winnu ihsais paweddens tikkai darbu mak-satu. Bet tas sihdes tahrpinsch irr pahr wisseem flawejams, tapehz ka winneem tik garsch paweddens.

Zik dauds tahrpu schuumma waijaga, lihds kabdu sihschu drahnu warr noaust! Weenas mahtites debjums tik weegls irr, ka weenunt un dividensis mahatisch uaijaga, lihds weenu lohti pautinu sawahl. Un no weenas lohtes pautinu gaida, kad wiss par labbu buhs, 25 mahrzinus sihdes dabbuht.

Deewabihjigs zilweks, to wissu apzerrejis, irr schahs dohmas pahr to usrakstijis:

Tas irr weens tahrps, kas zilwekeem palihds, mihfsts drehbes gresnotees un leelitees. Es wehletu, kaut katriu reissi, kad sihschu drahnas pahrdohd jeb apleek, schahdu tahrpu parahditu un eewehrotu. Nassi tad zits wehl apdohmatu, ka mulkissi tas irr darrihts, kad semmes tahrps ar tahrpu schuumu gohrahs, jo finnams, ka tatschu weenreis tahrpu barriba paliks ar wissu sawu gresnumu. — Zittadi schis tahrps to paschu darra ko wissi tahrpi darra; prohti kad winsch irr atehdees un sawu laiku nodsihwojis, tad winsch few weetu usmekle, fur warrehs drohfschi nomirt, neweenam ne redsoht. Tur

winsch pats aistaisahs un aisschuhnahs eeksch
sawa schuumma, un wiss winna krahjums us
to ween geld, ka winsch guttas weeiu few warr
pagahdaht. Ak juhs zilweku behrni! Juhs
ehdat un dserrat sakrabjat un publejatees augst
kahpt schinni muhschā. Un beidjoht toimehr
tas ween isnahk, kad jums irr jaeet eeksch be-
dres eekschā. Tapehz labbi tam zilwekam, kas
no schi sahrypa mahzahs, laikam to laizibu
atstaht, un wissas farwas dohmas us to satur-
reht, ka lai svehtigi warr nomirt, un meerigi
un gohdigi eeksch sawa kappy satruhdeht. —
Mans Deewos ustizzams! mannas leelas ruh-
pes par mannu dwehseli gaddahs. Es to ne
sinnu labbaki apgehrbt un eetiht, ka ween
eeksch tahs dahrgas un schlihstas taisnoschanas
sibdes, kas no mamma funga Jesus nahk! —
(Jahna parahd. gr. 19, 8.)

F. R.

Teefas flubdin a schanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifas Majesteetes,
ta Patvaldineka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
Tulkumes aprink teesa scheit sinnamu darra: kad
tee brohli Jahnis Mikkeliis un Zehlab Koch, no-
dohmajuhsdi farwas no winau nelaika tehwa kohpā
eemantotas brihwmahjas Muischneek pahrboht, grib-
bedami sawu eemantoschanu weenadi isdallih, un
Waldischana scho pahrdohshanu wehlejusi — tab
jebkats un wissi kam teefscham buhtu kahdas praf-
fischanas pee tahm Tulkumes aprink buhdamahm
mahjahn Muischneek buhs libds 11tu Juhli schi
gadda peeteiktees, woi poschi nahldami, jeb weet-
neekus ar pederrigahm parahdischanas sihmehm suh-
tidami, kad seewischkeem jeb behrneem kahdas praf-
fischanas pee Muischneek mahjahn buhtu, buhs teem libds
nahkt leezineeli no wihrischku pusses jeb arri to behrnu
pehrminderi. To buhs wehrā likt — jo wehlaku
nahzeji ne kluhs peenemti un klußu zeeshana teem
kluhs uslikta. Tulkumes aprink teesa tai rotā
Mei 1838.

(L. S.)

Brincken, assefieers.
Sekretär Paul.

No Dohbeles pagasta teefas tohp wissi tee, kam
kahdas parradu prafischanas buhtu, pee ta Dohbe-
les fainmeeka Döslnu Kahlra Wulpa, kas farwas
mahjas nespelzibas dehl pats atdewis, usaizinati,
wissrehlak libds 23schu Juhni f. g. ar sawahm praf-
fischanahm pee schihs teefas peeteiktees, ar to pas
mahzischana, ka wehlak ne weens wairs ne taps
klaufts. Dohbeles pagasta teesa, 14ta Mei
1838. 3

(L. S.) Ewalb, peeshdetais.

(Nr. 268.) Ludwig Everts, pagasta teefas frihweris.

No Krohna Kuldigas pagasta teefas tohp wissi tee,
kam kahdas taifnas parradu prafischanas pee ta
Krohna Warduppes muischas fainmeeka Mohrineku
Andreij Getlera buhtu, pahr kurra mantu parradu dehl
konkurse spreesta, usaizinati, 2 mehneschu starpā, prohti
libds 23schu Juhni f. g. ar sawahm prafischanahm
peeteiktees, jo wehlak ne weens wairs ne taps klaufts.
Kuldigas pagasta teesa, 11ta Mei 1838. 3

† † † Krist Krause, wezzakais.

(Nr. 194.) E. Schwarz, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taifnas prafischanas pee
tahs atstahtas mantas ta nomirruscha Merzendorbes
fainmeeka Rulkmann Jahnha buhtu, tohp usaizinati,
ar taifnahm peerahdischanahm libds 3oto Mei f. g. pee
Merzendorbes pagasta teefas peeteiktees jo pebz schi
termina neweens wairs ne tils klaufts. Merzen-
dorbe (pee Baldones), 3oia April 1838.

(L. S.) Jahn Wehrmann, pagasta wezzakais.

(Nr. 14.) F. A. Freimann, pagasta teefas frihweris.

No Pohpes pagasta teefas tohp wissi tee, kam kah-
das taifnas parradu prafischanas pee teem fainmees-
keem, Peter Kruhte, Ulrich Anschken, Indrik Gris-
we, Ulrich Trautmann un Ulrich Uhrmann, kurri
farwas mahjas nespelzibas dehl atdewischi, un pahr
kurri mantahm konkurse spreesta, usaizinati, libds
27to Juhni f. g. per schihs pagasta teefas peeteiktees,
jo pebz schi termina neweens wairs ne taps klaufts,
to buhs wehrā nemt. Pohpes pagasta teesa, 3ota
April 1838. I

(L. S.) † † † Ferd. Schmiedeberg, pagasta wezzakais.

(Nr. 52.) C. v. Massalitinow-Schdn, pag. teefas frih.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahrliukotaïs.

No. 245.